

(המשך מעמוד 25)

גדול ובתוכו עשרות קלטות טייפ בשפות שונות. שני פופים (כריות ישיבה) חומים מונחים על הארץ. שני סטיחים בגוונים של אדום מונחים משני צידי המיטה הגדולה. מכשיר טלפון לבן ליד המיטה. מענה או סומאטי על שולחן העבודה. את הקירות מעטרם עוד שרשרות חרוזים שונות ומי כרות. שתי כרזות בשפה הערבית. האחד של כינוס בינלאומי לנשים שנערך במצרים ושבו השתתפה, והשני כרזה ישנה הקוראת לשחרר את אכרס הנייה. עורך עיתון מהגדה שגורש לפני זמן מה מהארץ. אחרי מעצר ממושך. מתיק בד קטן שהיה תלוי על הקיר הציצו חשבונות טלפון וחשמל שונים.

אמירה - שפירוש שמה בערבית: נטיכה - היא אשה יפה. יש לה, כפי שהיא מודה, אמביציה חזקה להצליח במיקצוע העי' תונות. היא מתרועעת ועובדת במרץ רב. נוסעת את אכרס הנייה. עורך עיתון מהגדה בושים. מראינת. מסקרת. מדווחת. כותבת בעברית, למען היהודים בישראל. היא מדברת עברית רהוטה, משתמשת בסלנג הרווח, קשה להבחין במיבטא שלה שהיא ערבית. כך, נראה, גם קל לה יותר להסתדר בתל-אביב. היא מספרת שאינה ממהרת לנדב את המידע הזה אודותיה. רבים מן השובבים אותה, שכנים מכרים מזדמנים ברחוב ואחרים. אינם יודעים כלל שהיא ערבית.

היא חיה בתל-אביב, כמו ישראלים רבים אחרים ובונה לעצמה קריירה. לדבריה, מעולם לא היתה אחת שהולכת בתלם. היא, אומנם, התארסה לא פעם, אך עדיין לא התחתנה. יתכן שגם לא תתחתן כל-כך מהר. מכיוון שתשומת-ליבה נתונה

לא, בכלל לא. אני דווקא ביחסים טובים עם בעלתי-היפה שלי ומעולם לא העירו לי.

גם השכנים האחרים לא העירו לך? אף פעם לא הרגשתי שום דבר. אני חושבת שאף אחד לא יודע שאני ערבית. למטה יש מיס' פרה, והספר שם אמר לי שער שראה אותי בטל-וויזיה לא ידע שאני ערבית. יש כאלה שרואים שאני קוראת עיתון עברית. גם בעל-המכולת יודע שאני ערבית, והוא מעולם לא אמר לי כלום. אני משלמת לו פעם בחודש. יש אנשים שכשנודע להם שאני ערבית, הם שואלים איך אני גרה ואיזה חינוך קיבלתי.

ראת עיננה? כן. זה מרגיז אותך, מעליב? לא. לפעמים זה קצת מעצבן. הם חושבים שאנחנו גנורים, שלא נותנים לבחורה לא נשואה לגור לבד.

אבל בחורה כמוך צריכה אומץ כדי לעשות צעד כזה ולבוא לגור לבד בתל-אביב? אני חושבת שכן, גם אומץ. את מחליפה מקום. כשלמרת בחיפה גם גרתי בשכונה של יהודים, אבל אף פעם לא חשבת על זה. גרתי במשך שנתים אצל יהודיה פולנית והרגשתי טוב. עשיתי אצלה ספונג'ה פעם בשבוע ומורת הלינה. הסתרנו נהר. גרתי איתה עד שעברתי לתל-אביב, ועד היום אנחנו בקשר. איתה גם הייתי מתוכחת בעניינים פוליטיים.

נתקלת פעם במיקרה של גיזענות כלפיך? אישית לא. עד עכשיו לא. המיקרה שקרה ברמת-עמידר השפיע? מילחמת-לבנון השפיעה יותר. גם כשהיית

קל לי לרבר גם ערבית וגם עברית. כשאני מדברת עברית אני חושבת בעברית. אני גם כותבת בעברית. איך את יודעת עברית כל-כך טובה? אני ילידת עכו. תמיד היו לנו שכנים יהודים וכבתי-הספר חובה ללמוד עברית.

אין לך בכלל מיבטא זר. לפעמים חושבים שאני פרסיה או רוסית אמריקאית. פעם הייתי מתקנת ואומרת שאני ערבית, היום זה כבר לא מעניין אותי. לפעמים מעצבנים אותי הסטריאוטיפים עלינו, הערבים. אנשים חושבים, למשל, שערבי נוצרי הוא יותר מתקדם מערבי-מוסלמי ומייד שואלים אותי אם אני נוצריה. היהודים לא מתאמצים לדעת על הערבים. אני רואה נשים ערביות בכפרים מפותחות יותר מגשים אחרות בעיר, ואני לא מדברת על התלבשות, כי זה דבר מאוד שולי, אבל השיש הערבי מואר עצמאית וחלקן עוסקות במיקצועות חופשיים.

מה אמרו הוריך כשעזבת את עכו ועברת לעיר אחרת?

כשהייתי סטודנטית בחיפה אבא שלי אמר שכולם חוזרים לישון בבית, ושאל למה אני לא חוזרת הביתה. אז כל פעם הייתי אומרת לו שיש לי קורסים מאוחר בלינה. כשעברתי לגור בתל-אביב היתה להם מכה, היום הם כבר התרגלו.

אבא שלי הוא איש נהדר. הוא לא כל-כך משכיל, אבל מאוד חכם. הוא פלסטיני כרם וגאה בזה. אף פעם לא חינכו אותי שאני פלסטינית או לא, לא דיברו על זה. אבל תמיד הרגשתי וראיתי שאנשים מאוד גאים באבא שלי, מכיוון שהוא לא שיתף פעולה והיה איש גא. הוא שמר על הכבוד שלו ושל המישפחה, למרות שנשאר לבד בארץ מכל האחים שלו.

למה? כולם ברחו ב-1948, והוא לא ראה אף אחד מהם במשך הרבה שנים. עד שבי-1971 הוא הלך למכה לעשות אליחאג', ושם פגש את אחיו.

כשמדברים פה על איחוד-מישפחות בגדה, אני שואלת מה עם איחוד מישפחות של ערביי ישראל. המישפחה של אבא שלי נמצאת גם במחנה הפליטים עין-אל-ח'לווה וגם בטריפולי שבלבנון, ואלה מקומות שישיראל מפציצה מדי פעם.

גדלת בבית לא פוליטי? לא. לפני זמן קצר הלכתי לראיין את מנהל קול-ישראל בערבית, יהודי בגיל אבא שלי, והוא סיפר לי שחינכו אותו לשנא ערבים.

אורתך חינכו לשנא יהודים? זה נושא שלא עלה בבית, אבל היום אהנך את ילדיי אחרת. אנחנו לא חונכנו על מוסיקה קלאסית וסיפרות יפה, חונכנו על ג'ינים ואגרות מטוגן זה.

אני אהנך את ילדיי אחרת, על מודעות פוליטית, כמו שהיהודים מחנכים את הילדים שלהם. עד היום אני זוכרת שבכל החגים של המוסלמים, תמיד, לא היה עובר חג שישראל לא היתה מפציצה בלבנון, וזה מדכא. כל האחים של אבא שלי שם.

ומה הוא היה אומר? זה דיכא אותי. הוא ראה למישפחה שלו שם. הוא שונא את המדינה? לידנו לא אמר אף פעם שום דבר. וכשהיו מילחמות? ב-1967 הייתי קטנה. את מילחמת 1973 אני זוכרת. יש כעיה. את מודה עם הצד שהוא אולי האויב של המדינה שלך, אבל זה העם שלך. עד היום מדברים על התבוסה ב-1967, אבל מצד שני מילחמת 1973 העלתה את מוראל הערבים. בי

„אני לא חונכתי על מוסיקה קלאסית וסיפרות יפה. חונכנו על ג'ינים ואגדות מטוגן זה. את אחנך אחרת ילדי”

1967 היה ממש דיכאון. הערכים פחדו שיגרשו אותם כמו ב-1948.

את נוסעת לשמחים הכבושים, משתתפת בהסגנות שם? כשחיים רק בזמן האחרון הייתי כמה פעמים בכיריזית, אבל הפגנית הרכה בישראל, בעיקר בזמן מילחמת-לבנון.



אמירה בדירתה בתל-אביב. באתי לגור בתל-אביב לבדי. לא היו לי התלבטויות!

ברמת-עמידר מטעם העיתון לא ידעו שאני ערביה. פחדת שם? לא. הרגשתי שזה לא נעים שאני שם, אבל ידעתי שזה המקום הנכון בשבילי להיות בו. מעניין אותי לדבר דווקא עם הפנאטים, כמו אנשי גוש-אמונים. את חושבת שאפשר להסביר להם משהו?

אני חושבת שכן. עם אלה אני מעוניינת לדבר. האנשים האלה לא יודעים שום דבר על הערבים. אני בת 28, וכל הזמן מסתובבת עם יהודים ואני יודעת מה קורה אצלם. בתל-אביב יש לך יותר חברים ערבים או יהודים? יותר יהודים. זה לא משונה קצת? למה? לא. אני לא מרגישה שאני שונה מהיהודים פה. אני לא זרה ואין לי מנטאליות אחרת.

את מרגישה נוח עם החברים הערבים היהודים כמו עם החברים הערבים? כן. אני חופשיה עם שניהם, אבל יותר מתאמצת כשאני בחברה של יהודים. למה? רק כשמדברים על פוליטיקה. כשמדברים רכילות זה אותו הדבר. לא משנה לך אם את מדברת עברית או ערבית?

עכשיו לעצמה ולעבודתה. ועם זה יש לה חברים רבים. משני המינים, משני הלאומים. לפני שהחליטה להיות עיתונאית, למדה אמירה מוסודי היסטוריה והמזרח-התיכון באוניברסיטת חיפה. חייה של אשה ערבית צעירה בתל-אביב נשמעים מפיה כדבר הכי פשוט שבעולם. אין לה בעיות. לא נתקלה בגיזענות. לא ספגה הערות מעליבות או אחרות על מוצאה.

מדוע באת לגור בתל-אביב? הגעתי במיקרה לעיתונות, למרתי עיתונות כי קורס בתל-אביב, ואחרי שסיימתי את הקורס החי' לטתי שאם אני רוצה להתקדם במיקצוע, אני צריכה להיות במרכז העניינים, או החלטתי לגור בתל-אביב.

חששת מזה, היו לך התלבטויות? לא. החלטת ובאת? כן. היה לך קשה למצוא פה דירה? לא במיוחד. גרתי בהתחלה אצל אשה יהודיה בביתה, ותמורת המגורים עזרתי לה בבית. זה היה קשה, אז עזבתי אותה ושכרתי דירה לבד. ולא היה לך קשה? לא. לא היה במיבטא שלי שאני ערבית. בעליהבית נתן לך הוראות מוחי' דות?

את שייכת לגוף פוליטי? היום לא. הוריך ביקרו אותך פה בדירה בתל-אביב? רק לפני כמה ימים, בפעם הראשונה. הם באו לכמה דקות, ישבו והלכו. כשגרתי בחיפה היו באים אליי הרבה. פעם, האשה היהודיה שגרתי אצלה בחיפה אמר רה לאבא שלי בטלפון שיצאתי עם חבר שלי, והוא השתגע ורצה שאחזור לישון בבית. אבל היום המצב השתנה. האחיות הקטנות שלי מקבלות מההורים יחס הרבה יותר ליברלי. יש לי

„כשגרתי בחיפה, ההורים שלי היו באים הרבה לבקר אותי. בדידה בתל-אביב הם היו בפעם הראשונה רק לפני שבוע”

אחות אחת בת 15, שהיא רקנית של בלט קלאר סי, ועוד אחות קטנה, ושתיהן עושות בבית דברים שלי אף פעם לא הירשו לעשות. איך זה שלא התחתנת עד היום? הייתי מאורסת כמה פעמים, אבל זה לא הסתי' דר. פעם אחת כמעט התחתנתי עם רופא, אבל זה לא הלך.

ואבא שלך כעס? לא. הוא לא כעס, פשוט לא הסתרנו. אבא שלי השתנה, היום הוא מרשה לאחיות שלי לצאת עם בחורים. פעם לא היו מתוכחים איתו בבית, הוא היה מחליט והוא. אבל אני אף פעם לא ויתרתי.

כשהייתי בתיכון, הייתי מאוד פעילה בפוליטיקה והייתי חוזרת הביתה מאוחר בלילה. היום, כשאני מספרת להורים שלי שאני יוצאת עם מי שהו, מסקרן אותם איך הוא נראה. היום אני גם יכולה להביא בחורים הביתה.

יש לך חבר? כרגע לא. אצל הערבים הבחורות מתחתנות בגיל מאוד צעיר, בדרך-כלל. כן, אבל אצלי זה לא הלך. אי-אפשר בכוח. היום אני גם יודעת מה שאני רוצה, ואני לא רוצה להתחתן עם סתם אחד. אני חושבת שהקרבני הרבה עד שהגעתי למה שהגעתי, ואני לא מוכנה לוותר על זה.

היה לך פעם חבר יהודי? לא. בבוונה? לא. זה לא יצא. יש אפשרות בזאת? כן, תמיד קיימת אפשרות. ולי אין כעיה עם מאורקאי או בטיה, אני מסתדרת בסדר עם כולם. היום אני לא יכולה להתחתן עם מישהו שאני לא משרת איתו על אותו גל מבחינה פוליטית.

עיקר החיים שלך מסתובבים סביב הפוליטיקה? לא הכל, אבל הרוב. זה לוקח הרבה מהמחשבה שלי. את חושבת שתלכי בעתיד לפעיר לות פוליטית? להיות חברת-כנסת? למשל.

זה לא בראש שלי. אני יכולה לתרום יותר מבחינה עיתונאית מאשר מבחינה פוליטית, לכן אני גם כותבת בעברית. אני רוצה לשנות הרבה בצד היהודי, גם כשהיהודי מסקר משהו שקשור לערבים הוא לא חי את זה. אני יותר בקיאה, אני חשה את הדברים על בשרי. איך מתייחסים אליך הערבים בגי' דה?

מצויין. יש לך חברים אישיים שם? כן, הרבה. אני מרגישה שם בבית. ואיך מתייחסים אליך בחי'ל? כשאני נוסעת לחי'ל ושומעת אנשים ליד' מדברים ערבית, זה מסקרן אותי. כשהם שואלים אותי מאיפה אני, אני רוצה לדעת קודם מאיפה הם, כי אם הם מסוריה, למשל, אני אניד שאני מפלסטין ולא מישראל.

כשאני אומרת שאני מפלסטין חושבים פלסטנית שחיה באחת מארצות-ערב. חוש' שאני מלבנון, בגלל המיבטא. את לא אומרת שאת מישראל? תלוי למי.

העבודה בעיתונות מעניינת או תך? העבודה בעיתונות מעניינת או תך?